

S. Sayısı : 45

Arttırma, eksiltme ve ihale kanununa ek kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (I/1166)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/5184

28 - XII - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hariçten yapılacak harb malzemesi mubayaalarına müteallik olarak 2490 sayılı Arttırma, eksiltme ve ihale kanununa zeylen Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 23 - XII - 1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

C. Bayar

2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanununa ek olarak hazırlanan kanun lâyihasının
mucib sebepleri

2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu, Devlet daireleri için yapılacak alım ve satım muamelâtının tâbi olacağı esasları tesbit etmiş ve bilümum muamelât bu kanun hükümleri dairesinde cereyan etmekte bulunmuştur. Halbuki son zamanlarda 3525 sayılı kanun ile tasdik edilen İngiliz kredi anlaşması mucibince Devlet daireleri için İngiltereden ehemmiyetli miktarda mubayaatta bulunmak icab etmektedir. Bundan başka yakında müzakeresine başlanacak olan Alman kredi anlaşması da aynı mahiyette yani Almanyadan bir kısım eşya ve levazım mubayaası için hükümleri ihtiva edecektir.

Bu anlaşmalara müsteniden gerek İngiltereden ve gerekse Almanyadan yapılacak olan mubayalarda yukarıda sözü geçen 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanununun vazetmiş olduğu esasların tamamen tatbikına imkân görülemediğinden bu vaziyet kredi anlaşmalarının arzu edilen şekilde tatbikına engel olacaktır. Esasen arttırma, eksiltme ve ihale kanununun erzedilen hükümleri daha fazla mubayaanın muayyen bir yerden icrasında zaruret olmayan ve muhtelif taliblerden en müsaid fiat ve şart teklif edenin tercihi icab eden hususlara kabili tatbik olup halbuki kredi anlaşmalarında anlaşmanın yapıldığı memlekette mubayaa zarureti mevcud bulunduğu cihetle bu gibi mubayaaların hususî ve ayrı bir esasa istinad ettirilmesinde zaruret görülmüş ve bu zaruretin umumî şekilde bir kanunla tesbiti icab etmiş olduğundan ilişik kanun lâyihası bu maksadla tanzim edilmiştir.

Gerçi lâyihanın 1. nei maddesine muayyen ecnebi memleketlerden satım alınması lâzımgelen eşya ve levazımın 2490 sayılı kanun hükümlerine tâbi olmaksızın mubayaa edileceği kaydı konulmuş ise de İcra Vekilleri Heyetinin tesbit edeceği talimatnamenin tanziminde mezkûr kanunun ihtiva ettiği esaslardan kredi anlaşmaları hükümlerine muhalif bulunmayanların da ayrıca göz önünde tutulacağı tabiidir.

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Esas No. 1/1166
Karar No. 12

6 - I - 1939

Yüksek Reisliğe

Hariçten yapılacak harb malzemesi ve saire Devlet mübayaaları için, 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanununa zeylen hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 23 - XII - 1938 tarihli kararı üzerine Başvekâletin 28 - XII - 1938 tarih ve 6/5184 numaralı tezkeresile Yüksek huzurunuzda sunulan kanun lâyiha ve mucib sebepleri Encümenimize havale edilmiş olduğundan Maliye ve Millî Müdafaa vekilleri hazır oldukları halde okundu ve görüşüldü :

Verilen izahata ve yazılı mucib sebeblere nazaran : 3525 sayılı kanunla tasdik edilmiş olan İngiliz kredi anlaşması ahkâmınca Devlet daireleri için İngiltereden yapılacak olan ehemmiyetli miktardaki mübayaatın, 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanununun çerçevesi dahilinde icrası müşkülâtı mucib olduğu ve yapılacak mübayaatın matlub süratle icrasına bu yüzden imkân görülemediği cihetle işbu müşkülâtı yenmek için lâyihamın sevkedildiği anlaşılmakta olup mezkûr sebepler encümenimizce dahi varid görüldüğünden lâyiha esas itibarile şayanı kabul görülmüştür. Şu kadar ki, işbu kanunla istenilen istisnaî hükümlere halen yalnız İngiliz

kredisinin istimali münasebetile lüzum hâsıl olmasına ve henüz müzakere halinde olan Alman kredisi hakkında dahi şimdiden ahkâm vazedilmesi zarurî bulunmamasına ve İngiliz kredisinin istimalinde dahi işbu istisnaî hükümlere müracaata Hükûmeti mecbur etmemek ve imkân ve faide gördükçe 2490 sayılı ana kanuna göre dahi hareket serbestisini muhafaza edebilmek üzere birinci maddede icab eden tadil yapılmış ve diğer maddeleri aynen kabul olunarak kanun lâyihasının müstacelen müzakeresinin talebine de karar verilmiştir.

Havalesi veçhile Bütçe encümenine verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Bayazıt	Yozgad	Seyhan
İhsan Tav	Emin Draman	Esmâ Nayman
Malatya	Bursa	İstanbul
M. Nedim Zabcı	Dr. G. Kahraman	A. Bayındır
İzmir	Diyarbakır	Diyarbakır
Kâmil Dursun	H. Öniz	Zülfü Tigrel
İçel	Zonguldak	Manisa
E. İnankur	S. Necati	Tahir Hitit

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 34
Esas No. 1/1166

9 - I - 1939

Yüksek Reisliğe

Hariçten yapılacak harb malzemesi mübayaalarına müteallik olmak üzere 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanununa ek olarak hazırlanan ve Başvekâletin 28 - XII - 1938 tarih ve 6/5184 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Maliye encümeni mazbatası ile birlikte encümenimize havale edilmiş

olmakla Millî Müdafaa, Maliye ve Ziraat vekilleri ile Nafra vekâleti namma gönderilen memurlar hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu.

Hükûmet bu lâyiha ile 3525 sayılı kanunla tasdik edilen İngiliz kredi anlaşması mucibince yapılacak mübayaatta arttırma, eksiltme ve ihale kanunu hükümlerinin tatbikinde müşkülât çık-

tığından bahsederek bu hükümlere istisna teşkil eder şekilde bir müsaade istemekte ve müzakeresi yapılmakta olan Alman kredi anlaşması dahi in-tac ve Yüksek Meclise kabul buyurulduğu takdirde bu krediye müsteniden yapılacak mubayaatta da bu şekilde güçlükler çıkacağı melhuz bulunmasına ve bu kredilere mümasil mukaveleler yapıldıkça aynı müşküller tahaddüs edeceğine binaen istenilen bu istisnaî hükmün umumî şekilde vaz ve kabulünü teklif etmektedir.

Maliye encümeni bu istisnaî hükmün şimdilik sadece İngiliz kredisine hasırını münasib görerek lâyihayı o şekilde yeniden yazmıştır.

Encümenimizce yapılan müzakere neticesinde alman izahata göre muayyen bir eenebi memleketten Devlet namına yapılacak mubayaaların arttırma, eksiltme ve ihale kanununa tevfikinde müşkülât çıktığı ve bilhassa bu krediden harb malzemesi için istimal edilecek kısmın istimalinde hususî bir esas kabul etmek zarureti bulunduğu ve bu kredinin mühim bir kısmı Devlet sermayesiyle kurulan teşekküller namına vukubulacak mubayaata tahsis edileceği ifade edilmiş olup bu müesseselerin ise yapacağı mubayaatta esasen arttırma, eksiltme ve ihale kanunları hükümlerine riayet mecburiyeti bulunmadıkları ve maahaza bu lâyiha bunların dahi mubayaatını Vekiller Heyetince tesbit edilecek şekilde yapılmasını temin eylediğinden mezkûr müesseselerin esas kanunlarındaki hükümlere nazaran daha emniyet

bahşolacağı anlaşılmakla lâyiha Maliye encümine tesbit edilen şekilde yalnız İngiliz kredisine mahsus olmak üzere esas itibarile kabul edilmiştir.

Ancak bu istisnaî müsaadeye arttırma, eksiltme ve ihale kanununun tatbiki kabil olmayan hallerde müracaat edilmesini temin için bu eihetin metinde tasrihi lüzumlu ve mahiyeti itibarile lâyiha hükmü muvakkat bir zaman için tatbik edileceğinden arttırma, eksiltme ve ihale kanununa muvakkat bir madde halinde eklenmesi münasib görülerek bu şekilde yeniden yazılmıştır.

Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Isparta	Kayseri	Trabzon
Reis	R. V.	M. M.
Mükerrem Ünsal	F. Baysal	R. Karadeniz
Kâtib		
İstanbul	Balıkesir	Diyarbakır
F. Öymen	E. Adakan	R. Bekit
Kastamonu	Kırklareli	Kocaeli
T. Coşkan	Ş. Ödül	A. Said Akbaytuğan
Malatya	Manisa	Maras
M. Öker	T. Tärkoğlu	A. Tıridoğlu
Muş	Muş	Ordu
Ş. Çiloğlu	Ş. Ataman	H. Yakman
Sivas	Tokad	Yozgad
Remzi Çimer	S. Genca	S. İçöz .
	Yozgad	
	Sungur	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2490 sayılı Arttırma, eksiltme ve ihale kanununa ek kanun lâiyhası

MADDE 1 — Hususî kanunlarına müsteniden ancak muayyen ecnebi memleketlerden mubayaası lâzımgelen eşya ve levazım 2490 sayılı kanun hükümlerine tâbi olmaksızın aid olduğu dairesinin teklifi üzerine Maliye vekâletinin mütaleası alınarak İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek esaslara göre mübayaa olunur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

22 - XII - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar	Hilmi Uran	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Dr. R. Saydam	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	Ş. Kesebir
Ş. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	F. Kurdoğlu

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanununa ek kanun lâiyhası

MADDE 1 — 28 - VI - 1938 tarih ve 3525 sayılı kanunla tasdik edilen kredi anlaşma mukavelesi mucâbince mubayaası icab eden eşya ve levazım, 2490 sayılı kanun hükümlerine tâbi olmaksızın aid olduğu dairesinin teklifi üzerine Maliye vekâletinin mütaleası alınarak İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek esaslara göre mübayaa olunabilir.

MADDE 2 — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Arttırma, eksiltme ve ihale hakkındaki 2490 sayılı kanuna bir muvakkat madde eklenmesi hakkında kanun lâyhası

MADDE 1 — 2 haziran 1934 tarih ve 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanununa aşağıdaki muvakkat madde eklenmiştir:

MUVAKKAT MADDE — 28 - VI - 1938 tarih ve 3525 sayılı kanunla tasdik edilen kredi anlaşma mukavelesi mucibince mübayaası icab eden eşya ve levazım, 2490 sayılı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu hükümlerinin tatbiki kabül olmayan hallerde aid olduğu vekâletlerin teklifi üzerine Maliye vekâletinin mütaleası alınarak İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek esaslara göre mübayaa edilir.

MADDE 2 — Hükümetin ikinci maddesi aynen.

MADDE 3 — Hükümetin üçüncü maddesi aynen.

